

فهرست مطالب

- مقدمه - در انتشار و آثار و اجرای قوانین به طور عموم ۱۷
- جلد اول - در اموال ۲۱
- کتاب اول - در بیان اموال و مالکیت به طور کلی ۲۱
- باب اول - در بیان انواع اموال ۲۱
- فصل اول - در اموال غیر منقول ۲۱
- فصل دوم - در اموال منقوله ۲۴
- فصل سوم - در اموالی که مالک خاص ندارد ۲۵
- باب دوم - در حقوق مختلفه که برای اشخاص نسبت به اموال حاصل می شود ۲۸
- فصل اول - در مالکیت ۲۸
- فصل دوم - در حق انتفاع ۳۰
- مبحث اول - در عمری و رقبی و سکنی ۳۱
- مبحث دوم - در وقف ۳۳

- مبحث سوم - در حق انتفاع از مباحات ۴۳
- فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و در احکام و آثار املاک
نسبت به املاک مجاور ۴۳
- مبحث اول - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر ۴۳
- مبحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور ۴۷
- مبحث سوم - در حریم املاک ۵۳
- کتاب دوم - در اسباب تملک ۵۵
- قسمت اول - در احیاء اراضی موات و حیات اشیا مباحه ۵۵
- باب اول - در احیاء اراضی موات و مباحه ۵۵
- باب دوم - در حیات مباحات ۵۷
- باب سوم - در معادن ۶۲
- باب چهارم - در اشیا پیدا شده و حیوانات ضالّه ۶۳
- فصل اول - در اشیا پیدا شده ۶۳
- فصل دوم - در حیوانات ضالّه ۶۵
- باب پنجم - در دفینه ۶۸
- باب ششم - در شکار ۶۹
- قسمت دوم - در عقود و معاملات و الزامات ۷۰
- باب اول - در عقود و تعهدات به طور کلی ۷۰
- فصل اول - در اقسام عقود و معاملات ۷۰
- فصل دوم - در شرایط اساسی برای صحت معامله ۷۱
- مبحث اول - در قصد طرفین و رضای آنها ۷۱

- ۷۵ ..... مبحث دوم - در اهلیت طرفین
- ۷۶ ..... مبحث سوم - در مورد معامله
- ۷۷ ..... مبحث چهارم - در جهت معامله
- ۷۷ ..... فصل سوم - در اثر معاملات
- ۷۷ ..... مبحث اول - در قواعد عمومی
- ۷۹ ..... مبحث دوم - در خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات
- ۸۰ ..... مبحث سوم - در اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث
- ۸۰ ..... فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد می شود
- ۸۰ ..... مبحث اول - در اقسام شرط
- ۸۲ ..... مبحث دوم - در احکام شرط
- فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا معاملات فضولی
- ۸۵ .....
- ۸۹ ..... فصل ششم - در سقوط تعهدات
- ۹۰ ..... مبحث اول - در وفای به عهد
- ۹۴ ..... مبحث دوم - در اقاله
- ۹۵ ..... مبحث سوم - در ابراء
- ۹۵ ..... مبحث چهارم - در تبدیل تعهد
- ۹۶ ..... مبحث پنجم - در تهاتر
- ۹۷ ..... مبحث ششم - مالکیت ما فی الذمه
- ۹۸ ..... باب دوم - در الزاماتی که بدون قرارداد حاصل می شود
- ۹۸ ..... فصل اول - کلیات

۱۰۰	فصل دوم - در ضمان قهری
۱۰۰	مبحث اول - در غصب
۱۰۶	مبحث دوم - در اتلاف
۱۰۷	مبحث سوم - در تسبیب
۱۰۸	مبحث چهارم - در استیفاء
۱۱۰	باب سوم - در عقود معینه مختلفه
۱۱۰	فصل اول - در بیع
۱۱۰	مبحث اول - در احکام بیع
۱۱۲	مبحث دوم - در طرفین معامله
۱۱۳	مبحث سوم - در مبیع
۱۱۷	مبحث چهارم - در آثار بیع
۱۱۷	فقره اول - در ملکیت مبیع و ثمن
۱۱۸	فقره دوم - در تسلیم
۱۲۴	فقره سوم - در ضمان درک
۱۲۵	فقره چهارم - در تأدیه ثمن
۱۲۶	مبحث پنجم - در خیارات و احکام راجعه به آن
۱۲۶	فقره اول - در خیارات
۱۲۶	اول - در خیار مجلس
۱۲۷	دوم - در خیار حیوان
۱۲۷	سوم - در خیار شرط
۱۲۷	چهارم - در خیار تأخیر ثمن

- ۱۲۹ ..... پنجم - در خیار رویت و تخلف وصف
- ۱۳۱ ..... ششم - در خیار غبن
- ۱۳۲ ..... هفتم - در خیار عیب
- ۱۳۶ ..... هشتم - در خیار تدلیس
- ۱۳۷ ..... نهم - در خیار تبعض صفقه
- ۱۳۷ ..... دهم - در خیار تخلف شرط
- ۱۳۸ ..... فقره دوم - در احکام خیارات به طور کلی
- ۱۴۰ ..... فصل دوم - در بیع شرط
- ۱۴۲ ..... فصل سوم - در معاوضه
- ۱۴۲ ..... فصل چهارم - در اجاره
- ۱۴۳ ..... مبحث اول - در اجاره اشیاء
- ۱۵۳ ..... مبحث دوم - در اجاره حیوانات
- ۱۵۴ ..... مبحث سوم - در اجاره اشخاص
- ۱۵۵ ..... فقره اول - در اجاره خدمه و کارگر
- ۱۵۶ ..... فقره دوم - در اجاره متصدی حمل و نقل
- ۱۵۶ ..... فصل پنجم - در مزارعه و مساقات
- ۱۵۶ ..... مبحث اول - در مزارعه
- ۱۶۳ ..... مبحث دوم - در مساقات
- ۱۶۴ ..... فصل ششم - در مضاربه
- ۱۶۷ ..... فصل هفتم - در جعاله
- ۱۷۰ ..... فصل هشتم - در شرکت

- ۱۷۰ ..... مبحث اول - در احکام شرکت
- ۱۷۳ ..... مبحث دوم - در تقسیم اموال شرکت
- ۱۷۸ ..... فصل نهم - در ودیعه
- ۱۷۸ ..... مبحث اول - در کلیات
- ۱۷۹ ..... مبحث دوم - در تعهدات امین
- ۱۸۴ ..... مبحث سوم - در تعهدات امانت گذار
- ۱۸۵ ..... فصل دهم - در عاریه
- ۱۸۷ ..... فصل یازدهم - در قرض
- ۱۸۸ ..... فصل دوازدهم - در قمار و گرو بندی
- ۱۸۹ ..... فصل سیزدهم - در وکالت
- ۱۸۹ ..... مبحث اول - در کلیات
- ۱۹۰ ..... مبحث دوم - در تعهدات وکیل
- ۱۹۲ ..... مبحث سوم - در تعهدات موکل
- ۱۹۴ ..... مبحث چهارم - در طرق مختلفه انقضای وکالت
- ۱۹۵ ..... فصل چهاردهم - در ضمان عقدی
- ۱۹۵ ..... مبحث اول - در کلیات
- ۱۹۸ ..... مبحث دوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له
- ۱۹۹ ..... مبحث سوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون عنه
- ۲۰۲ ..... مبحث چهارم - در اثر ضمان بین ضامین
- ۲۰۳ ..... فصل پانزدهم - در حواله
- ۲۰۵ ..... فصل شانزدهم - در کفالت

۲۰۹	فصل هفدهم - در صلح
۲۱۳	فصل هجدهم - در رهن
۲۱۹	فصل نوزدهم - در هبه
۲۲۱	قسمت سوم - در اخذ به شفعه
۲۲۶	قسمت چهارم - در وصایا و ارث
۲۲۶	باب اول - در وصایا
۲۲۶	فصل اول - در کلیات
۲۲۸	فصل دوم - در موصی
۲۲۹	فصل سوم - در موصی به
۲۳۱	فصل چهارم - در موصی له
۲۳۲	فصل پنجم - در وصی
۲۳۴	باب دوم - در ارث
۲۳۴	فصل اول - در موجبات ارث و طبقات مختلفه وراث
۲۳۵	فصل دوم - در تحقق ارث
۲۳۷	فصل سوم - در شرایط و جمله‌ای از موانع ارث
۲۴۰	فصل چهارم - در حجب
۲۴۴	فصل پنجم - در فرض و صاحبان فرض
۲۴۸	فصل ششم - در سهم الارث طبقات مختلفه وراث
۲۴۸	مبحث اول - در سهم الارث طبقه‌ی اول
۲۵۲	مبحث دوم - در سهم الارث طبقه دوم
۲۵۸	مبحث سوم - در سهم الارث وراث طبقه‌ی سوم

- ۲۶۴ ..... مبحث چهارم - در میراث زوج و زوجه
- ۲۶۷ ..... کتاب سوم - در مقررات مختلفه
- ۲۶۹ ..... جلد دوم - در اشخاص
- ۲۶۹ ..... کتاب اول - در کلیات
- ۲۷۵ ..... کتاب دوم - در تابعیت
- ۲۸۸ ..... کتاب سوم - در اسناد سجل احوال
- ۲۹۱ ..... کتاب چهارم - در اقامتگاه
- ۲۹۳ ..... کتاب پنجم - در غایب مفقودالاثار
- ۳۰۰ ..... کتاب ششم - در قرابت
- ۳۰۲ ..... کتاب هفتم - در نکاح و طلاق
- ۳۰۲ ..... باب اول - در نکاح
- ۳۰۲ ..... فصل اول - در خواستگاری
- ۳۰۴ ..... فصل دوم - قابلیت صحی برای ازدواج
- ۳۰۶ ..... فصل سوم - در موانع نکاح
- ۳۱۲ ..... فصل چهارم - شرایط صحت نکاح
- ۳۱۳ ..... فصل پنجم - وکالت در نکاح
- ۳۱۴ ..... فصل ششم - در نکاح منقطع
- ۳۱۴ ..... فصل هفتم - در مهر
- ۳۲۰ ..... فصل هشتم - در حقوق و تکالیف زوجین نسبت به یکدیگر
- ۳۲۵ ..... باب دوم - در انحلال عقد نکاح
- ۳۲۵ ..... فصل اول - در مورد امکان فسخ نکاح

۳۲۹	فصل دوم - در طلاق
۳۲۹	مبحث اول - در کلیات
۳۳۱	مبحث دوم - در اقسام طلاق
۳۳۳	مبحث سوم - در عده
۳۳۵	کتاب هشتم - در اولاد
۳۳۵	باب اول - در نسب
۳۳۸	باب دوم - در نگاهداری و تربیت اطفال
۳۴۲	باب سوم - در ولایت قهری پدر و جد پدری
۳۴۷	کتاب نهم - در خانواده
۳۴۷	فصل اول - در الزام به انفاق
۳۵۲	کتاب دهم - در حجر و قیمومت
۳۵۲	فصل اول - در کلیات
۳۵۵	فصل دوم - در موارد نصب قیم و ترتیب آن
۳۶۲	فصل سوم - در اختیارات و وظایف و مسئولیت قیم و حدود آن
۳۶۲	نظارت مدعی العموم در امور صغار و مجانین و اشخاص غیر رشید
۳۶۶	فصل چهارم - در موارد عزل قیم
۳۶۸	فصل پنجم - در خروج از تحت قیمومت
۳۷۱	جلد سوم - در ادله اثبات دعوا
۳۷۲	کتاب اول - در اقرار
۳۷۲	باب اول - در شرایط اقرار
۳۷۵	باب دوم - در آثار اقرار

- ۳۷۷ ..... کتاب دوم - در اسناد
- ۳۸۴ ..... کتاب سوم - در شهادت
- ۳۸۴ ..... باب اول - در موارد شهادت
- ۳۸۷ ..... باب دوم - در شرایط شهادت
- ۳۸۹ ..... کتاب چهارم - در امارات
- ۳۹۰ ..... کتاب پنجم - در قسم

avabook.com

ماده ۳۳۴ - $\left\{ \begin{array}{l} \text{مالک} \\ \text{یا متصرف} \end{array} \right\}$ حیوان مسئول خساراتی نیست که از ناحیه آن حیوان وارد می‌شود، مگر اینکه در حفظ حیوان تقصیر کرده باشد، لیکن در هر حال اگر حیوان بواسطه عمل کسی منشأ ضرر گردد، فاعل آن عمل مسئول خسارات وارده خواهد بود.

ماده ۳۳۵ - در صورت تصادم بین $\left\{ \begin{array}{l} \text{دو کشتی} \\ \text{یا دو قطار راه آهن} \\ \text{یا دو اتومبیل} \end{array} \right\}$ و امثال آنها

مسئولیت متوجه طرفی خواهد بود که تصادم در نتیجه $\left\{ \begin{array}{l} \text{عمد} \\ \text{یا مسامحه} \end{array} \right\}$ او حاصل

شده باشد و اگر طرفین $\left\{ \begin{array}{l} \text{تقصیر} \\ \text{یا مسامحه} \end{array} \right\}$ کرده باشند، هر دو مسئول خواهند بود.

مبحث چهارم - در استیفاء

ماده ۳۳۶ - هرگاه کسی بر حسب امر دیگری اقدام به عملی نماید که

$\left\{ \begin{array}{l} \text{عرفاً برای آن عمل اجرتی بوده} \\ \text{و یا آن شخص عادتاً مهیای آن عمل باشد،} \end{array} \right\}$ عامل مستحق اجرت عمل خود

خواهد بود، مگر اینکه معلوم شود که قصد تبرع داشته است.

تبصرو ۵- چنانچه زوجه کارهایی را که

شرعاً به عهده وی نبوده
(و عرفاً برای آن کار اجرت المثل باشد،) { (و با عدم قصد تبرع) } انجام داده

باشد و برای دادگاه نیز ثابت شود، دادگاه اجرت المثل کارهای انجام گرفته را

محاسبه و به پرداخت آن حکم می نماید. (الحاقی ۱۳۸۰/۵/۹)

ماده ۳۳۷- هرگاه کسی بر حسب اذن { صریح } از مال غیر استیفاء منفعت
{ یا ضمنی }

کند، صاحب مال مستحق اجرت المثل خواهد بود، مگر اینکه معلوم شود که

اذن در انتفاع مجانی بوده است.